

TALE

28-09-2017

Taleudkast til brug for samråd den 28. september 2017 om illegal arbejdskraft

CAL

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF). Der er stillet i alt ni samrådsspørgsmål, hvoraf ét (AR) er stillet til beskæftigelsesministeren.

Samrådsspørgsmål AR

Hvilke nye initiativer har regeringen planlagt for at adressere anvendelsen af illegale indvandrere hos underleverandører? Hvordan vil regeringen sikre, at man ikke kan undgå ansvar for ulovlige ansættelse af illegale indvandrere ved at anvende underleverandører? Mener ministeren, at virksomheder har et medansvar for underleverandørers anvendelse af dårligt betalte illegale indvandrere?

Besvarelse

[Indledning]

Jeg vil også gerne starte med at takke for det spørgsmål, der er stillet til mig – spørgsmål AR.

Jeg er helt enig i, at spørgsmålet om brugen af udenlandsk arbejdskraft i Danmark er en meget vigtig diskussion, og som I kan høre fra mine ministerkollegaer, har regeringen stort fokus på området.

Det er helt afgørende, at der er ordnede forhold på arbejdsmarkedet i Danmark – både af hensyn til den enkelte medarbejder og til virksomhederne, så de konkurrerer på lige vilkår.

Både danske og udenlandske virksomheder skal overholde lovgivningen. Og det er helt uacceptabelt, hvis danske arbejdsgivere ansætter personer uden opholds- og arbejdstilladelse.

Derfor er det afgørende for regeringen, at myndighederne anvender alle de tilgængelige redskaber i myndighedssamarbejdet for at slå hårdt ned på tilfælde af illegal arbejdskraft.

Det har I også allerede hørt fra de ministre, der har ansvaret for opholds- og arbejdstilladelser til udlændinge, der kommer til Danmark.

Derudover har vi også en fælles myndighedsindsats for at sikre ordnede forhold på det danske arbejdsmarked.

Indsatsen mod social dumping har fokus på at sikre, at de udenlandske virksomheder og ansatte, som bruger EU's regler om fri bevægelighed til at komme til Danmark, også overholder danske regler på arbejdsmarkedet.

Indsatsen er i den forstand ikke rettet direkte mod de personer og virksomheder, som agerer i strid med udlændingeloven ved beskæftigelse af illegal arbejdskraft.

Her er der tale om en politimæssig opgave, og politiet deltager da også i indsatsen mod social dumping med henblik på at træde til, hvis der er brug herfor.

Resultaterne af indsatsen fremgår af den løbende afrapportering, som bliver sendt til Folketinget.

[Arbejdstilsynets optælling]

Den løbende afrapportering har givet anledning til et interessant initiativ. Som det også er nævnt her i dag, så er det svært at komme med nærmere tal for omfanget af illegal arbejdskraft i Danmark – udover det vi ved fra Rockwool Fonden.

For at få et bedre grundlag og yderligere informationer har jeg derfor i foråret på baggrund af tilkendegivelser i den løbende afrapportering bedt Arbejdstilsynet om at tælle op, i hvor mange tilfælde Arbejdstilsynet har videregivet oplysninger til politiet på baggrund af mistanke om illegal arbejdskraft.

Fra maj til medio august 2017 har Arbejdstilsynet kontaktet politiet 13 gange på grund af mistanke om illegalt arbejde og i denne forbindelse lavet 7 indberetninger om illegalt arbejde. Jeg har fået oplyst, at Arbejdstilsynet har viden om, at 15 personer er blevet anholdt på baggrund af Arbejdstilsynets kontakt til politiet i de konkrete sager.

Det siger mig, at der er noget at komme efter – og jeg vil bede Arbejdstilsynet om fortsat at lave optællinger, så vi kan se, hvorvidt der er en udvikling i dette.

[Større firmaers indsats for at sikre gyldige arbejds- og opholdstilladelser]

Som det også lægges til grund i samrådsspørgsmål AR, er det ikke kun myndighederne, som kan gøre en indsats for at sikre ordnede forhold på arbejdsmarkedet. Det kan virksomhederne også – også når de bruger underentreprenører.

Der findes eksempler på, hvordan større firmaer arbejder for at komme problemstillinger med gyldige arbejds- og opholdstilladelser hos underleverandører til livs.

Der er virksomheder, som har interne procedure, der kan være med til at sikre, at fx deres rengøringsselskabers medarbejdere har gyldig arbejds- og opholdstilladelse og kan fremlægge dokumentation herfor.

Her er det selvfølgelig vigtigt, at virksomhederne følger op for at sikre, at deres interne procedurer bliver overholdt.

Jeg synes, at det er rigtigt, at virksomhederne selv tager et ansvar i forhold til de underleverandører, som de bruger.

[Objektivt ansvar i forhold til underleverandører]

Men det er ikke nogen hemmelighed, at jeg er skeptisk overfor ved lovgivning at indføre et objektivt strafansvar for virksomheder, når det kommer til spørgsmål om, hvorvidt underleverandører overholder udlændingeloven eller fx arbejdsmiljøloven.

Justitsministeren vil sikkert bedre end jeg kunne redegøre for betænelighederne ved objektivt strafansvar. Men for mig strider det mod den måde, vi ser fordelingen af ansvar på – hvor det er den, der har forbrudt sig mod loven, der har ansvaret og må tage en eventuel straf.

Jeg mener helt generelt, at vi skal vælge redskaber, som bedst flugter med den danske tilgang. Og det ser vi også eksempler på kan lykkes.

[AFU – alternativ til lovfastsat kædeansvar]

Vi har fx som et alternativ til lovfastsat kædeansvar for løn i forbindelse med implementeringen af EU's håndhævelsesdirektiv etableret en fond – Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede (AFU), som er en solidarisk arbejdsgiverfinansieret ordning, som skal dække lønkrav for udstationerede lønmodtagere i Danmark.

Fonden bygger således videre på den danske aftalemodel ved at styrke håndhævelsen af kollektive overenskomster.

Det er samtidig sådan, hvis den udenlandske arbejdsgiver ikke betaler - kan fonden opkræve et gebyr til fonden hos den første danske hvervgiver. Dette skal være med til at dække fondens udgifter.

Derved er der et incitament for danske hvervgivere til at sikre sig, at en udenlandsk underleverandør overholder sine forpligtelser. Det er forventningen, at ordningen vil medføre en større omhyggelighed ved brug af udenlandske underleverandører, som har problemer med at opfylde deres forpligtelser.

Fonden er et eksempel på, at der kan findes alternative løsninger til ønsker om objektivt strafansvar eller kædeansvar.

[Sikring af ordnende forhold på arbejdsmarkedet]

Vi har som sagt i regeringen stort fokus på indsatsen mod illegal arbejdskraft, og jeg vil som beskæftigelsesminister inden for mit område følge udviklingen og se positivt på, hvilke tiltag der kan tages.

Som nævnt indledningsvist, vil Arbejdstilsynet optælle, hvor mange gange de har videregivet oplysninger til politiet på baggrund af mistanke om illegalt arbejdskraft.

De nye optællinger vil indgå i social dumping-indsatsen og kunne danne baggrund for eventuelle yderligere initiativer.

Vi er optaget af at sikre ordnede forhold på det danske arbejdsmarked både af hensyn til den enkelte medarbejder og virksomhederne, så de konkurrerer på lige vilkår – hvilket er bekræftet med en række finanslovsaftaler – og senest med aftalen for 2017.

Her har vi sammen med DF prioriteret midler til en koordineret myndighedsindsats mellem Arbejdstilsynet, SKAT og politiet, som vi kan se har givet resultater og været med til at få fat i virksomheder, der ikke overholder reglerne.

Med regeringens finanslovsudspil fastholdes indsatsen for ordnede forhold på arbejdsmarkedet på et højt niveau i 2018.

Vi vil i de kommende forhandlinger søge de øvrige partiers opbakning til, at en del af forhandlingsreserven anvendes til, at indsatsen også kan videreføres efter 2018.

Tak for ordet.